

Materiály pro výuku | Obchodní akademie

MODUL 6

Uzávěrka

Modul: Uzávěrka **Odhadovaný čas:** 45 minut **Prerekvizity:** Moduly 1–5 dokončeny; v organizaci jsou zaúčtovány doklady za celé účetní období

Cíl lekce

Po absolvování lekce student:

- Vyjmenuje oblasti, které je třeba zkontrolovat před uzavřením účetního období
 - Provede inventarizaci pohledávek, závazků a bankovního zůstatku v aplikaci
 - Ověří, zda jsou zaúčtovány všechny odpisy, mzdy a DPH
 - Rozpozná a zaúčtuje dohadné položky (aktivní a pasivní)
 - Pochopí, proč je důsledná příprava podmínkou věrného a poctivého zobrazení
-

Teoretický úvod

Proč je příprava na uzávěrku důležitá?

Zákon o účetnictví (§7) ukládá, aby účetní závěrka podávala **věrný a poctivý obraz** o stavu majetku, závazků a výsledku hospodaření. Uzavírá-li se účetnictví s chybami, jsou výkazy zkreslené — to může mít právní a daňové důsledky.

Kontrolní seznam před uzávěrkou

Oblast	Co kontrolovat	Typická chyba
Inventarizace	Fyzický stav majetku odpovídá účetnictví	Nezaúčtovaný manko nebo přebytek
Pohledávky	Všechny vydané faktury zaplacený nebo odepsány	Pohledávka po splatnosti bez opravné položky
Závazky	Všechny přijaté faktury zaplacený nebo dohadně zaúčtovány	Chybějící závazek za dodávku bez faktury
Banka	Zůstatek na účtu 221 odpovídá bankovnímu výpisu	Nespárovaný bankovní pohyb
DPH	Přiznání podáno, daň zaplacená	Otevřené DPH z neuzavřeného období
Mzdy	Mzdy za prosinec zpracovány, odvody odeslány	Neodvedená záloha na daň nebo pojistné
Odpisy	Veškeré odpisy za rok zaúčtovány	Chybějící měsíční odpis
Časové rozlišení	Náklady a výnosy ve správném období	Náklad zaplacený dopředu bez rozlišení
Dohadné položky	Odhadnuté náklady bez faktury zaúčtovány	Chybějící dohadná položka za audit/energie

Inventarizace

Inventarizace (§29–30 zákona o účetnictví) je porovnání **účetního stavu** se **skutečným stavem**.

Provádí se u všech složek majetku a závazků, minimálně jednou ročně.

Výsledky inventarizace:

Výsledek	Název	Co se stalo	Účtování
Skutečnost < Účetnictví	Manko (inventarizační schodek)	Majetek chybí	MD 549 / D 112 (u zásob)
Skutečnost > Účetnictví	Přebytek	Neevidovaný majetek	MD 112 / D 648 (u zásob)

Dohadné položky

Dohadné položky jsou **odhadnuté závazky nebo pohledávky**, kdy ke konci roku víme, že plnění nastalo, ale ještě nemáme fakturu nebo přesnou výši.

Účet	Název	Příklad
388	Dohadné účty aktivní	Pojistné plnění, které pojišťovna přizná, ale ještě nevyplatila
389	Dohadné účty pasivní	Faktura za elektřinu v prosinci, která přijde v lednu

Zaúčtování pasivní dohadné položky (389):

Při přijetí skutečné faktury v lednu: MD 389 / D 321, případná korekce.

Časové rozlišení

Účet	Název	Kdy použít
381	Náklady příštích období	Platba za budoucí rok (pojistné, předplatné)
382	Komplexní náklady příštích období	Větší jednorázové náklady nutné rozložit
383	Výdaje příštích období	Náklad roku X, zaplacený v roce X+1
384	Výnosy příštích období	Platba za plnění, které nastane v příštím roce
385	Příjmy příštích období	Výnos roku X, který přijde v hotovosti v roce X+1

Postup

Krok 1 — Spuštění kontroly v aplikaci

1. V levém navigačním panelu otevři skupinu **Účetnictví** a klikni na **Účetní období**.
2. Aplikace zobrazí přehled účetních období s případnými upozorněními na neuzavřené nebo problematické oblasti.
3. Projdi jednotlivé položky a zaznamenej, co je označeno jako problém.

Krok 2 — Inventarizace pohledávek

1. Přejdi do skupiny **Doklady** a klikni na **Faktury**, záložka **Vydané**.
2. Filtruj faktury se stavem **Po splatnosti** nebo jinak neuhrazené.
3. Pro každou takovou fakturu rozhodni:

Faktura	Stav	Co udělat
Zaplacena, ale nespárována	Jen administrativní chyba	Spárovat s platbou
Po splatnosti, ale vymahatelná	Pohledávka reálná	Ponechat, zvážit upomínku
Po splatnosti, nevymahatelná	Nedobytná pohledávka	Zaúčtovat opravnou položku nebo odpis

4. Zapiš do sešitu celkový objem otevřených pohledávek.

Krok 3 — Inventarizace závazků

1. Přejdi do skupiny **Doklady** a klikni na **Faktury**, záložka **Přijaté**.
2. Filtruj nezaplacené přijaté faktury.
3. Zkontroluj, zda existuje závazek za každou dodávku, kterou firma přijala do konce roku (i bez faktury).

Příklad dohadné položky: Firma spotřebovala elektřinu v prosinci, ale faktura od dodavatele přijde až 15. ledna. Přesto musí závazek zaúčtovat v prosinci — zaúčtuj: **MD 502 / D 389 — odhadnutá výše 3 200 Kč.**

Krok 4 — Odsouhlasení bankovního účtu

1. Přejdi do skupiny **Evidence** a klikni na **Bankovní výpisy**. Otevři hlavní běžný účet.
2. Zkontroluj, že:
 - Všechny transakce v bankovním výpisu jsou importovány
 - Zůstatek v aplikaci (účet 221) odpovídá skutečnému zůstatku z posledního výpisu
 - Nejsou žádné nespárované transakce
3. Zapiš:

	Hodnota
Zůstatek dle aplikace (účet 221)	_____ Kč
Zůstatek dle posledního bankovního výpisu	_____ Kč
Rozdíl (musí být 0)	_____ Kč

Krok 5 — Kontrola odpisů a DPH

Dle kontrolního seznamu v aplikaci ověř:

Kontrola	Stav	Poznámka
Odpisy za prosinec zaúčtovány	✓ / X	
DPH přiznání za Q4 podáno	✓ / X	
DPH zapláceno	✓ / X	
Mzdy za prosinec zpracovány	✓ / X	
SP a ZP za prosinec odvedeny	✓ / X	

Krok 6 — Zaúčtování dohadné položky

Zaeviduj dohadnou položku za spotřebu elektřiny v prosinci (přijde faktura až v lednu):

1. Přejdi do skupiny **Účetnictví** a klikni na **Účetní deník**.
2. Vytvoř nový záznam: **MD 502 / D 389, 3 200 Kč, popis: „Dohadná položka — elektřina prosinec“.**

Pracovní úkoly

Úkol 1 — Kontrolní seznam

Vypracuj vlastní kontrolní seznam pro uzávěrku cvičné firmy. Pro každou oblast zapiš stav (OK / Chybí / Částečně) a co je třeba dořešit:

Oblast	Stav	Akce
Pohledávky		
Závazky		
Bankovní odsouhlasení		
DPH		
Mzdy a odvody		
Odpisy		
Dohadné položky		
Časové rozlišení		

Úkol 2 — Dohadné položky

Urči, zda se jedná o dohadnou položku aktivní (388) nebo pasivní (389), a zapiš účetní zápis:

Situace	Typ	MD	D
Faktura za audit roku X přijde v roce X+1, odhadujeme 25 000 Kč			
Pojišťovna přizná náhradu za poškozené zboží, dosud nevyplatila, odhad 8 000 Kč			
Nájemné za prosinec zaplatíme až v lednu, výše 15 000 Kč			
Telefonní účet za prosinec přijde v lednu, odhadujeme 1 200 Kč			

Úkol 3 — Nedobytná pohledávka

Odběratel Restaurace U Zlatého lva nezaplatil fakturu na 13 189 Kč, i přes dvě upomínky. Firma se rozhodla pohledávku odepsat.

Zapiš účetní zápis pro odpis nedobytné pohledávky:

- MD 546 — Odpis pohledávky / D 311 — Pohledávky (13 189 Kč)

Odpověz (2–3 věty): Jak odpis pohledávky ovlivní výsledek hospodaření firmy? Jaká je daňová uznatelnost odpisu pohledávky?

Kontrolní otázky

1. Co je **inventarizace** a jak často musí být provedena?

2. Jaký je rozdíl mezi **mankem** a **přebytkem** při inventarizaci?
3. Na jakém účtu se zachycuje **odhadnutý závazek** za dodávku bez faktury?
4. Kdy použijeme účet **381 — Náklady příštích období**? Uveď příklad.
5. Co je **odsouhlasení bankovního účtu** a co musí platit?
6. Proč musíme zaúčtovat spotřebu elektřiny v prosinci, i když faktura přijde až v lednu?
7. Jaký zákon ukládá povinnost inventarizace a jak často ji provádět?

POUZE PRO VYUČUJÍCÍHO

Metodické poznámky pro vyučujícího

Typické problémy studentů:

- Záměna dohadných položek a časového rozlišení — klíčový rozdíl: u dohadných položek **nevíme přesnou výši** (odhadujeme), u časového rozlišení **víme přesnou výši**, ale plnění patří do jiného období.
- Studenti nerozumí, proč je třeba zaúčtovat náklad bez faktury — zdůrazni princip **věcné a časové shody** (accrual principle): náklady patří do období, kdy vznikly, ne kdy přišla faktura.
- Záměna MD/D u dohadných účtů — 389 je pasivní (závazek, tedy D), 388 je aktivní (pohledávka, tedy MD).

Doporučení:

- Krok 1 (kontrolní seznam v aplikaci) nechej studenty projít samostatně a zapsat všechna upozornění — pak diskutuj, která jsou kritická.
- Úkol 2 (dohadné položky) je vhodný jako individuální písemné cvičení — odhalí záměny aktivní/pasivní.
- Pro pokročilé: diskuze o opravných položkách k pohledávkám (zákonné vs. účetní, §8a ZoR) a podmínkách daňové uznatelnosti.

Vazba na výuku účetnictví:

- Uzávěrkové operace: dohadné položky, časové rozlišení, opravné položky
- Inventarizace: §29–30 zákona č. 563/1991 Sb.
- Věrný a poctivý obraz: §7 zákona o účetnictví
- Propojení s tématem: Odpisy pohledávek a opravné položky, Daňová uznatelnost nákladů

Modul: Uzávěrka **Odhadovaný čas:** 45 minut **Prerekvizity:** Dokončena Lekce 1 — Kontrola před uzávěrkou; všechny kontrolní body vyřešeny

Cíl lekce

Po absolvování lekce student:

- Vysvětlí rozdíl mezi výsledkovými a rozvahovými účty
- Popíše postup uzavírání výsledkových účtů (třídy 5 a 6 → účet 710)
- Zaúčtuje přenos výsledku hospodaření na účet 431
- Provede uzavření účetního období v aplikaci Vedito
- Rozumí tomu, co se děje s rozvahovými účty při otevírání nového roku

Teoretický úvod

Výsledkové vs. rozvahové účty

Všechny účty v účetnictví se dělí do dvou skupin:

Typ účtu	Třídy	Co zachycují	Co se s nimi děje na konci roku
Výsledkové (P&L)	5 — Náklady, 6 — Výnosy	Hospodaření roku	Uzavírají se na nulu přes účet 710
Rozvahové (BS)	0–4, 2	Majetek, závazky, vlastní kapitál	Přenáší se (zůstatek) do dalšího roku

Postup uzavírání výsledkových účtů

Uzavírání probíhá ve třech krocích:

KROK 1 – Uzavření nákladových účtů (třída 5):

MD 710 – Účet zisků a ztrát / D 5xx (obrat třídy 5 celkem)

KROK 2 – Uzavření výnosových účtů (třída 6):

MD 6xx / D 710 – Účet zisků a ztrát (obrat třídy 6 celkem)

KROK 3 – Přenos výsledku hospodaření:

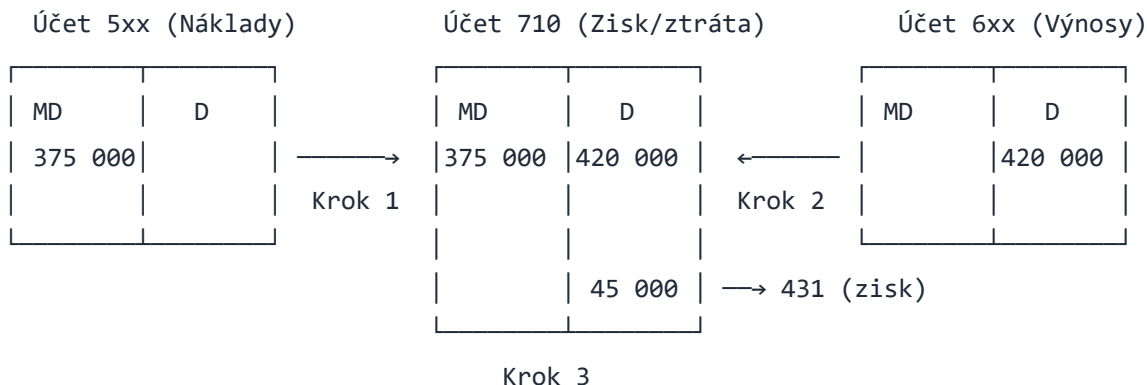
a) ZISK (D strana 710 > MD strana 710):

MD 710 / D 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

b) ZTRÁTA (MD strana 710 > D strana 710):

MD 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení / D 710

Vizualizace uzavírání

Účet 710 — Účet zisků a ztrát

Účet 710 je **přechodný uzavírací účet** — jeho úkolem je soustředit veškeré náklady a výnosy a zjistit výsledek hospodaření. Po uzavírání by měl mít saldo **nula** (výsledek odešel na 431).

Účet 431 — Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

Výsledek hospodaření (VH) jde na účet 431, kde čeká na **schválení valnou hromadou** (nebo jiným příslušným orgánem). Valná hromada rozhodne, jak se VH použije:

- Rozdělení jako dividendy: MD 431 / D 364
- Převod do fondů: MD 431 / D 421 (zákonný rezervní fond)
- Ponechání jako nerozdělený zisk: MD 431 / D 428

Co se děje s rozvahovými účty?

Rozvahové účty se **neuzavírají** — jejich konečný zůstatek se stane **počátečním stavem** (PS) v novém roce. V aplikaci to probíhá automaticky při otvírání nového účetního roku.

Postup

Krok 1 — Přehled obrátů třídy 5 a 6

Než uzavřeme období, zjisti celkové obraty výsledkových účtů:

1. V levém navigačním panelu otevři skupinu **Výkazy** a klikni na **Obratová předvaha**.
2. Zobraz přehled obrátů tříd 5 a 6.
3. Zapiš celkové obraty:

	Obrat MD (Kč)	Obrat D (Kč)	Saldo
Třída 5 — Náklady celkem			
Třída 6 — Výnosy celkem			
Výsledek (VH)			

Orientační hodnoty ze scénáře: Náklady 375 000 Kč, Výnosy 420 000 Kč → **Zisk 45 000 Kč**.

Krok 2 — Výpočet výsledku hospodaření

Ověř výpočet:

$$\begin{aligned}
 \text{Výsledek hospodaření} &= \text{Výnosy} - \text{Náklady} \\
 &= \text{_____ Kč} - \text{_____ Kč} \\
 &= \text{_____ Kč} \quad [\text{ZISK} / \text{ZTRÁTA}]
 \end{aligned}$$

Krok 3 — Uzavření výsledkových účtů (v aplikaci)

1. V levém navigačním panelu otevři skupinu **Účetnictví** a klikni na **Účetní období**. Klikni na **Uzavřít období**.
2. Aplikace zobrazí souhrn uzavíracích zápisů — překontroluj:
 - Všechny nákladové účty (5xx) převedeny na MD 710
 - Všechny výnosové účty (6xx) převedeny na D 710
 - Výsledný zůstatek 710 převeden na 431
3. Potvrď uzavření.

Upozornění: Uzavření období je nevratná operace. Účtovací doklady s datem v uzavřeném období nelze přidávat. Opravy jsou možné jen prostřednictvím zápisů v novém roce.

Krok 4 — Ověření uzávěrkových zápisů

Po uzavření přejdi do skupiny **Účetnictví** → **Účetní deník** a ověř:

Zápis	MD	D	Částka
Uzavření nákladů	710	5xx (součet)	_____ Kč
Uzavření výnosů	6xx (součet)	710	_____ Kč
Přenos zisku na 431	710	431	_____ Kč

Saldo účtu 710 po těchto zápisech: **0 Kč** ✓

Krok 5 — Otevření nového roku

1. V levém navigačním panelu otevři skupinu **Účetnictví** a klikni na **Účetní období**.
2. Klikni na **Otevřít nové období** (leden–prosinec příštího roku).
3. Aplikace automaticky převede zůstatky rozvahových účtů jako **počáteční stavy** nového roku.
4. Ověř: zůstatek účtu 221 (bankovní účet) v novém roce odpovídá konečnému zůstatku starého roku.

Krok 6 — Nakládání se ziskem (diskuze)

Po schválení závěrky valnou hromadou firma rozhodne, jak naloží se ziskem 45 000 Kč. Zvažte možnosti:

Varianta	Účetní zápis	Ekonomický smysl
Výplata podílů na zisku (dividenda)	MD 431 / D 364	Odměna společníkům
Převod do zákonného rezervního fondu	MD 431 / D 421	Posílení stability firmy
Ponechání jako nerozdělený zisk	MD 431 / D 428	Reinvestice do firmy

Pracovní úkoly

Úkol 1 — Uzavírací zápisy

Na základě orientačních hodnot ze scénáře (Náklady 375 000 Kč, Výnosy 420 000 Kč) zapiš úplné uzavírací zápisy:

Č.	Popis	MD	D	Částka
1	Uzavření nákladových účtů	710	5xx	_____
2	Uzavření výnosových účtů	6xx	710	_____
3	Přenos zisku	710	431	_____

Nakresli T-formu účtu 710 a ověř, že jeho konečné saldo je 0 Kč.

Úkol 2 — Rozhodnutí o VH

Valná hromada se rozhodla rozdělit zisk takto:

- 30 % do zákonného rezervního fondu
- 70 % vyplatit společníkům

Vypočítej částky a zapiš účetní zápisy. Jaký bude konečný zůstatek účtu 431 po rozdělení?

Úkol 3 — Porovnání let

Firma v předchozím roce vykázala **ztrátu 18 000 Kč**. V letošním roce dosáhla **zisku 45 000 Kč**.

Odpověz (3–4 věty): Jaký bude uzavírací zápis při ztrátě? Jak se ztráta zachytí v rozvaze (která položka pasiv)? Jak lze ztrátu z předchozího roku pokrýt ziskem z letošního roku?

Kontrolní otázky

1. Jaký je rozdíl mezi **výsledkovými** a **rozvahovými** účty?
2. K čemu slouží účet **710 — Účet zisků a ztrát**?
3. Jaký bude uzavírací zápis při **přenosu zisku** na účet 431?
4. Jaký bude uzavírací zápis při **přenosu ztráty** na účet 431?
5. Proč musí mít účet 710 po uzávěrci saldo **nula**?
6. Co se stane s zůstatky rozvahových účtů při otevírání nového roku?
7. Kdo rozhoduje o použití výsledku hospodaření a na jakém zákonném základě?

POUZE PRO VYUČUJÍCÍHO

Metodické poznámky pro vyučujícího

Typické problémy studentů:

- Záměna MD/D při uzavírání nákladů a výnosů — upozorni: nákladové účty mají aktivní charakter (saldo na MD), uzavírají se zápisem D (strana D se zvýší na obrát MD → saldo 0). Výnosové účty mají pasivní charakter (saldo na D), uzavírají se zápisem MD.
- Záměna účtu 431 a 428 (nerozdělený zisk) — 431 je „v řízení“ (čeká na valnou hromadu), 428 je výsledek z minulých let, o němž již bylo rozhodnuto.
- Studenti si myslí, že uzavření je reverzibilní — zdůrazni nevratnost a důležitost kontroly před uzavřením.

Doporučení:

- Krok 3 (uzavření v aplikaci) proved' nejprve demonstraci na projektoru — studenti pak provedou uzavření vlastní organizace.
- Krok 6 (nakládání se ziskem) je vhodný jako skupinová diskuze — každá skupina navrhne jiný způsob rozdělení a zdůvodní ho.
- Pro pokročilé: zákonný rezervní fond u s.r.o. byl zrušen zákonem o obchodních korporacích (ZOK, č. 90/2012 Sb.) od 1. 1. 2014 — dnes s.r.o. rezervní fond ze zákona vytvářet nemusí (lze ho sjednat dobrovolně ve společenské smlouvě). Dřívější povinnost (příděl min. 5 % ze zisku dle §124 ObchZ) se vztahovala na s.r.o. vzniklé před rokem 2014.

Vazba na výuku účetnictví:

- Uzavírací zápisy: účty 710, 431, 428
- Vlastní kapitál: základní kapitál, fondy, VH minulých let, VH běžného roku
- Obchodní právo: §210–217 zákona č. 90/2012 Sb. (zákon o obchodních korporacích) — rozdělení zisku s.r.o.
- Propojení s tématem: Výsledek hospodaření, Vlastní kapitál a jeho složky

Modul: Uzávěrka **Odhadovaný čas:** 45 minut **Prerekvizity:** Dokončeny Lekce 1 a 2; účetní období uzavřeno

Cíl lekce

Po absolvování lekce student:

- Orientuje se ve struktuře rozvahy (aktiva, pasiva, jejich členění)
- Přečte a interpretuje výsledovku vygenerovanou aplikací
- Ověří základní účetní rovnici Aktiva = Pasiva
- Propojí výsledek hospodaření z výsledovky s položkou pasiv v rozvaze
- Provede základní finanční analýzu z výkazů (rentabilita, likvidita)

Teoretický úvod

Účetní závěrka a její součásti

Účetní závěrka (§18 zákona o účetnictví) tvoří ucelený celek:

Výkaz	Obsah	Odpovídá na otázku
Rozvaha	Stav majetku a zdrojů k rozvahovému dni	Čím firma disponuje a jak to financuje?
Výkaz zisků a ztráty (výsledovka)	Náklady a výnosy za období	Jak firma hospodařila?
Příloha	Doplňující informace, účetní metody	Co výkazy nevysvětlují samy?

Velké firmy také sestavují **přehled o peněžních tocích** (cash flow) a **přehled o změnách vlastního kapitálu**.

Rozvaha (Balance)

Rozvaha zachycuje stav k **poslednímu dni** účetního období (31. 12.). Platí vždy:

AKTIVA = PASIVA
(majetek) (zdroje financování)

Struktura aktiv:

Označení	Položka	Obsah
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	Nesplacené vklady společníků
B.	Stálá aktiva	DHM, DNM, DFM — majetek s dobou použití > 1 rok
C.	Oběžná aktiva	Zásoby, pohledávky, bankovní účty, pokladna
D.	Časové rozlišení	Náklady a příjmy příštích období

Struktura pasív:

Označení	Položka	Obsah
A.	Vlastní kapitál	Základní kapitál, fondy, výsledek hospodaření
B.	Cizí zdroje	Rezervy, dlouhodobé a krátkodobé závazky, bankovní úvěry
C.	Časové rozlišení	Výdaje a výnosy příštích období

Zjednodušená rozvaha Vzorové firmy s.r.o. (31. 12. 2024):

AKTIVA

PASIVA

B. Stálá aktiva:

Pořizovací cena: 120 000 Kč
Oprávky: -40 000 Kč
Netto: 80 000 Kč

A. Vlastní kapitál:

Základní kapitál: 78 200 Kč
Nerozdělený zisk min. let: 0 Kč
VH běžného roku: 45 000 Kč

C. Oběžná aktiva:

Zásoby: 15 000 Kč
Pohledávky: 28 000 Kč
Bankovní účet: 55 000 Kč
Pokladna: 5 000 Kč

B. Cizí zdroje:

Závazky z OV: 12 000 Kč
Závazky ze mezd: 9 000 Kč
Závazky – DPH: 7 000 Kč
Dohadné položky: 3 200 Kč
Bankovní úvěr: 30 000 Kč

D. Čas. rozlišení: 2 200 Kč

C. Čas. rozlišení: 800 Kč

AKTIVA CELKEM: 185 200 Kč

PASIVA CELKEM: 185 200 Kč ✓

Výkaz zisků a ztráty (výsledovka)

Výsledovka zachycuje **pohyb** za celé účetní období — na rozdíl od rozvahy (stav k datu).

Druhový členění (používané na OA):

I. Tržby za zboží +
A. Náklady vynaložené na prodané zboží -

OBCHODNÍ MARŽE

II.	Výkony (tržby za výrobky a služby)	+
B.	Výkonová spotřeba (materiál, energie...)	-
PŘIDANÁ HODNOTA		
C.	Osobní náklady (mzdy, pojistné)	-
E.	Odpisy	-
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		
VI.	Výnosové úroky	+
N.	Nákladové úroky	-
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM		
Q.	Daň z příjmů	-
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ (ČISTÝ ZISK)		

Základní finanční ukazatele

Ukazatel	Vzorec	Co říká
Rentabilita aktiv (ROA)	$\text{Zisk} / \text{Aktiva celkem} \times 100$	Výnosnost celkového majetku
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	$\text{Zisk} / \text{Vlastní kapitál} \times 100$	Výnosnost pro vlastníky
Běžná likvidita	$\text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky}$	Schopnost platit krátkodobé závazky
Zadluženost	$\text{Cizí zdroje} / \text{Aktiva celkem} \times 100$	Podíl dluhu na financování

Postup

Krok 1 — Zobrazení rozvahy v aplikaci

1. V levém navigačním panelu otevři skupinu **Výkazy** a klikni na **Rozvaha**.
2. Vyber datum: **31. 12. 2024**.
3. Aplikace zobrazí rozvahu sestavenou z dat zaúčtovaných v průběhu roku.

Krok 2 — Ověření rovnice Aktiva = Pasiva

Zapiš celkové hodnoty:

Hodnota z aplikace (Kč)	
Aktiva celkem	
Pasiva celkem	
Rozdíl (musí být 0)	

Pokud rozdíl není 0, v účetnictví existuje chyba. Nejčastější příčina: nespárovaný účetní zápis nebo chybějící závis (strana MD $\neq$ D u některého dokladu).

Krok 3 — Identifikace klíčových položek

Z rozvahy vyhledej a zapiš:

Rozvahová položka	Hodnota (Kč)	Účet
Stálá aktiva — netto		B.
Pohledávky z OV		C.II.
Peněžní prostředky na účtech		C.IV.
Vlastní kapitál celkem		A.
Výsledek hospodaření běžného roku		A.V.
Krátkodobé závazky z OV		B.III.

Krok 4 — Zobrazení výsledovky

1. V levém navigačním panelu otevři skupinu **Výkazy** a klikni na **Výkaz zisku a ztráty**.
2. Ověř, že VH v výsledovce **odpovídá** VH uvedenému v rozvaze v pasivech (A.V.).
3. Zapiš:

Položka	Hodnota (Kč)
Tržby celkem	
Náklady celkem	
Výsledek hospodaření před zdaněním	
Daň z příjmů	
Čistý zisk / ztráta	

Krok 5 — Základní finanční analýza

Na základě hodnot z aplikace (nebo orientačních hodnot ze scénáře) vypočítej:

Rentabilita aktiv (ROA):

$$\begin{aligned}\text{ROA} &= \text{Zisk} / \text{Aktiva celkem} \times 100 \\ &= 45\,000 / 185\,200 \times 100 \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \%\end{aligned}$$

Běžná likvidita:

$$\begin{aligned}\text{Běžná likvidita} &= \text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky} \\ &= (15\,000 + 28\,000 + 55\,000 + 5\,000) / (12\,000 + 9\,000 + 7\,000 + 3\,200) \\ &= 103\,000 / 31\,200 \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ (doporučená hodnota: 1,5–2,5)}\end{aligned}$$

Pracovní úkoly

Úkol 1 — Rekonstrukce rozvahy

Na základě níže uvedených zůstatků účtů k 31. 12. sestav **zjednodušenou rozvahu** ve formátu Aktiva | Pasiva:

Účet	Název	Zůstatek (Kč)
022	Samostatné movité věci (netto po oprávkách)	48 000
211	Pokladna	3 500
221	Bankovní účty	67 000
311	Pohledávky z OV	22 000
321	Závazky z OV	18 500
331	Závazky ze mezd	11 200
411	Základní kapitál	100 000
431	VH ve schvalovacím řízení	10 800

Ověř: Aktiva = Pasiva?

Úkol 2 — Čtení výsledovky

Z výsledovky cvičné firmy (nebo orientačních hodnot) vypočítej a запиš:

1. Obchodní marže (tržby za zboží – náklady na prodané zboží)
2. Přidaná hodnota (obchodní marže – výkonová spotřeba)
3. Provozní VH (přidaná hodnota – osobní náklady – odpisy)
4. Celkový VH před zdaněním
5. Podíl osobních nákladů na celkových nákladech (%)

Úkol 3 — Finanční analýza a závěr

Použij hodnoty z orientačního scénáře (nebo vlastní organizace) a vypočítej všechny 4 ukazatele ze Teoretického úvodu:

Ukazatel	Vzorec	Výsledek	Interpretace
ROA			
ROE			
Běžná likvidita			
Zadluženost			

Na závěr kurzu napiš krátké **hodnocení finančního zdraví firmy** (5–7 vět): Je firma rentabilní? Je dostatečně likvidní? Jak vysoká je její zadluženost? Co by doporučil/a vedení firmy?

Kontrolní otázky

1. Jaká je základní účetní rovnice a musí platit vždy?
 2. Co zachycuje **rozvaha** a k jakému datu se sestavuje?
 3. Co zachycuje **výsledovka** a za jaké období?
 4. Ve které části pasiv se nachází **výsledek hospodaření běžného roku**?
 5. Jak se liší **stálá aktiva** od **oběžných aktiv**?
 6. Co je **rentabilita aktiv (ROA)** a co říká o firmě?
 7. Co by znamenala **běžná likvidita nižší než 1**?
-

Metodické poznámky pro vyučujícího

Typické problémy studentů:

- Záměna rozvahy a výsledovky — opakovaně zdůrazni: rozvaha = stav (fotografický snímek), výsledovka = pohyb (film celého roku). Oba výkazy jsou propojeny přes VH.
- Studenti neví, kde v rozvaze hledat VH — VH je v pasivech (A.V.), protože představuje zdroj financování vytvořený hospodařením.
- Špatný výpočet likvidity — studenti někdy zahrnují stálá aktiva do čitatele; zdůrazni, že běžná likvidita pracuje jen s **oběžnými** aktivy.

Doporučení:

- Krok 2 (rovnice Aktiva = Pasiva) proved' jako rituál: každý student nahlas přečte svá celková aktiva, pak pasiva — vyvolá přirozenou diskuzi, proč se někdy liší.
- Úkol 3 (hodnocení firmy) je ideální závěrečný úkol semestru — kombinuje číselnou analýzu s textovým výstupem a ekonomickým myšlením.
- Pro pokročilé: porovnání dvou po sobě jdoucích rozvah (horizontální analýza) nebo porovnání s oborovými průměry (benchmarking).

Vazba na výuku:

- Finanční analýza: ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti (propojení s Ekonomikou)
- Účetní závěrka: §18–21 zákona č. 563/1991 Sb.
- Zveřejňování závěrky: §21a zákona o účetnictví — povinnost uložit do sbírky listin obchodního rejstříku
- Propojení s tématem: Financování podniku, Finanční řízení, Výkazy pro banku a investory

Závěr kurzu

Gratulujeme — tímto jste s Veditem prošli celý účetní rok od prvního přihlášení až po sestavení účetní závěrky.

Co jste zvládli:

Modul	Klíčová dovednost
1 — Začínáme	Orientace v aplikaci, nastavení organizace, kontakty
2 — Fakturace	Vydané a přijaté faktury, dobropisy, zálohy, opakující se doklady
3 — Banka	Import výpisu, párování plateb, automatická pravidla
4 — DPH	Přiznání k DPH, kontrolní hlášení, XML export, vypořádání
5 — Mzdy	Evidence zaměstnanců, výpočet čisté mzdy, výplatní pásky
6 — Uzávěrka	Kontrolní seznam, uzavření roku, rozvaha a výsledovka

Celý kurz tvoří jeden konzistentní příběh firmy **Vzorová firma s.r.o.**, která za rok vystavila faktury, platila dodavatelům, zpracovávala mzdy, odváděla DPH — a nakonec sestavila účetní závěrku s výsledkem hospodaření.